

Materials de consulta

Llibres i articles

Llicències d'estudis

Pàgines web

Material audiovisual

Llibres i articles

AA.VV. (2001). *Convivencia escolar: un enfoque práctico*. Madrid: Federación de Enseñanza de CC.OO.

ACEVEDO, A; ALVAREZ J.; CORTADA, L.; IZUEL, M.; LABORDA, X.; LUKERT, F.; OLIVERAS, A.; SERRANO, S.; VILA, G.; BASSOLS, M. (coordinadora) (2003). *Expresión-comunicación y lenguajes en la práctica educativa. Creación de proyectos*. Barcelona: Octaedro.

ADAM, E.; CELA, J.; DARDER, P.; ORTEGA, R.; PALOU, S. *et al.* (2003). *Emociones y educación*. Barcelona: Graó.

ALDEES INFANTILS SOS (2004). *Els valors des d'aldees infantils sos. El valor de la confiança. Educació primària*. Barcelona: Ideactiva.

ALDEES INFANTILS SOS (2004). *Atura't a pensar. Educació secundària obligatòria*. Barcelona: Aldees infantils SOS.

ARÀNEGA, S.; GUITART, R. (2005). *Fills autònoms i responsables*. Barcelona: Graó.

ARNAIZ, P.; RABADAN, M.; VIVES, I. (2001). *La psicomotricidad en la escuela*. Archidona. Ediciones Aljibe.

AUCOUTURIER, B. (2004). *Los fantasmas de acción y la práctica psicomotriz*. Barcelona: Graó.

Aula de Innovación Educativa, núm. 115. (2002). «Educar para el conflicto».

AYMERICH, C. M. (1985). *Signes de la comunicació*. Barcelona: Teide

BADIA, A.; CASTELLÓ, M.; ESCOFET, A.; MONEREO, C. (2005). *La mediación escolar*. Barcelona: Graó.

BACHMANN, M. L. (1998). *La rítmica de Jacques Dalcroze. Una educación por la música y para la música*. Madrid: Piramide.

BARRET, G. (1989). *Pedagogía de la expresión dramática*. Québec: Recherche en expression.

BEANE, A.L. (2006). *Bullying. Aulas libres de acoso*. Barcelona: Graó.

BISQUERRA, R. (2000). *Educación emocional y bienestar*. Barcelona: Praxis.

BISQUERRA, R.; MARTÍNEZ, M. (1998). *El clima escolar als centres d'ensenyament secundari a Catalunya*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament. Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu.

BONAFÉ-SCHMITT, J.-P. (2000). *La Médiation Scolaire par les élèves*. Issy-les-Moulineaux: ESF.

BOQUÉ, M.C. (2002). *Guia de mediació escolar. Programa comprensiu d'activitats, educació primària i secundària obligatòria* (llibre i CD-ROM). Barcelona: Associació de Mestres Rosa Sensat.

BOQUÉ, M.C.; COROMINAS, Y.; ESCOLL, M.; ESPERT, M. (2005). *Fem les paus. Mediació 3-6 anys*. Barcelona: Edicions CEAC.

BOQUÉ, M.C. (2005). *Temps de mediació*. Barcelona: Edicions CEAC.

BOSCH, E. (2005). *Filosofía en la escuela*. Barcelona: Graó.

BURGUET, M. (1999). *El educador como gestor de conflictos*. Bilbao: Desclée de Brouwer.

BUXARRAIS, M.R. (1997). *La formación del profesorado en educación en valores. Propuesta y materiales*. Bilbao: Desclée de Brouwer.

CALVO, A. R. (2003). *Problemas de convivencia en los centros educativos. Análisis e intervención*. Madrid: EOS.

CARPENA, A. (2001). *Educació socioemocional a primària*. Vic: Eumo Editorial.

CASALS, E; DEFIS, O. (1999). *Educación infantil y valores*. Bilbao: Desclée de Brouwer.

CASAMAYOR, G. (coord.) (1998). *Cómo dar respuesta a los conflictos*. Barcelona: Graó.

CASAMAYOR, G. (2000). *Disciplina y convivencia en la institución escolar*. Barcelona: Graó.

CONSEJO ESCOLAR DEL ESTADO (2001). *La convivencia en los centros escolares como factor de calidad. Construir la convivencia*. Madrid: Secretaría General Técnica.

CONSELL ESCOLAR DE CATALUNYA (2002). *La convivència en els centres escolars*. Barcelona: Generalitat de Catalunya.

CONSELL ESCOLAR DE CATALUNYA (2006). *Conviure i treballar junts*. Barcelona: Generalitat de Catalunya.

CORTINA, A. (2001). *Ciudadanos del mundo. Hacia una teoría de la ciudadanía*. Madrid: Alianza Editorial.

Cuadernos de Pedagogía, núm. 316 (2002). «Comunidades de aprendizaje. Transformar en lugar de adaptar».

Cuadernos de Pedagogía, núm. 324 (2003). «Competencia social. Ser persona y relacionarse».

CUCURELLA, S. (2000). *Fracàs escolar, estratègies per al tractament de la diversitat*. Barcelona: La Galera.

DADZIE, D. (2004). *Herramientas contra el racismo en las aulas*. Madrid: Morata.

DAVIS, G.A.; SCOTT, J. A. (1992). *Estrategias para la creatividad*. Barcelona: Paidós.

DEBARDIEUX, E.; BLAYA, C. (2001). *Violence à l'école et politiques publiques*. Issy-les-Moulineaux: ESF.

DEPARTAMENT D'EDUCACIÓ (1997). *Els desajustaments conductuals de l'alumnat*. Barcelona: Generalitat de Catalunya.

- DOMÈNECH, J.; GUERRERO, J. (2006). *Mirades a l'educació que volem*. Barcelona: Graó.
- ESQUIROL, J.M. (2005). *El respeto o la mirada atenta*. Barcelona: GEDISA.
- FERNÁNDEZ GARCÍA, I. (1997). *Prevención de la violencia y resolución de conflictos. El clima escolar como factor de calidad*. Madrid: Narcea S.A.
- FERNÁNDEZ GARCÍA, I. (coord.) (2001). *Guía para la convivencia en el aula*. Barcelona: Cisspraxis.
- Fòrum Europeu d'Administradors de l'Educació a Catalunya*, núm. 21 (2000). «Mediació i resolució de conflictes en l'àmbit escolar».
- FUNDACIÓ CATALANA DE L'ESPLAI (1999). *En clau de pau. Programa pedagògic per al nou mil·lenni*. Cornellà de Llobregat: Centre d'Estudis de l'Esplai.
- FUNDACIÓ CATALANA DE L'ESPLAI I FAPAC (2002). *Eduquem més enllà de l'horari escolar. Qualitat, responsabilitat i equitat en els menjadors escolars, les vacances i les activitats extraescolars*. Barcelona: Fundació Catalana de l'Esplai i FAPAC.
- FUNDACIÓ FC BARCELONA I FUNDACIÓ CATALANA PER A L'ESPORT (2005). *El Joc Net i l'Esport. Guia didàctica per al professor. Guia per a l'alumne. Guia per a la família*. Barcelona.
- FUNES, J. (1994). *La mediació i la justícia juvenil*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Justícia.
- GARRIDO GENOVÉS, V. (2005). *Los hijos tiranos. El síndrome del emperador*. Barcelona: Ariel.
- GENERALITAT DE CATALUNYA (2001). *Juventut i seguretat a Catalunya. Enquesta als joves escolaritzats de 12 a 18 anys*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament i Departament d'Interior.
- GUASCH, M. et al. (2002). *Educació en valors per a la convivència en els centres d'ESO. Estratègies d'intervenció*. Barcelona: ICE de la Universitat Rovira i Virgili.
- GÜELL, M.; MUÑOZ, J. (1998). *Desconeix-te tu mateix. Un programa d'alfabetització emocional*. Barcelona: Edicions 62.
- GÜELL, M. (2005). *Per què he dit blanc si volia dir negre? Tècniques assertives per al professorat i formadors*. Barcelona: Graó.
- HEINSE DE GAINZA, V. (1999). *Nuevas perspectivas de la educación musical*. Guadalupe: Editorial Guadalupe.
- HESSEN, B. (2004). *Pequeños, pero valientes*. Barcelona: Graó.
- HORNO, P. (2004). *Eduquem l'afecte*. Barcelona: Graó.
- HUGUET, T. (2006). *Aprender juntos a l'aula*. Barcelona: Graó.

- JUANOLA, R.; PRATS, M. *et al.* (1999). *Art, cultura, educació. Idees actuals entorn de l'educació artística*. Lleida: ICE Universitat de Lleida.
- LAFERRIERE, G. (1998). *La dramatización como herramienta didáctica y pedagógica*. Ciudad Real: Ñaque.
- LE GAL, J. (2003). *Els drets de l'infant a l'escola. Una educació per a la ciutadania*. Barcelona: Graó.
- LED, P. (2005). «La mediación escolar: un modelo institucional». Dins: *Anuario Justicia Alternativa*, 6. Tribunal Arbitral de Barcelona. Barcelona: J. M. Bosch Editor.
- LÓPEZ, F.; ARÁNEGA, S. (comp.) (2003). *El mundo en guerra. La educación para la paz*. Barcelona: Graó.
- MARINA, J. A. (2006). *Aprender a convivir*. Barcelona: Columna Edicions.
- MARTENOT, M. (1993). *Principios fundamentales de formación musical y su aplicación*. Barcelona: Rialp.
- MARTÍN, X. *et al.* (2003). *Tutoría. Técnicas, recursos y actividades*. Madrid: Alianza Editorial.
- MARTÍNEZ, M.; BUJONS, C. (coord.) (2001). *Un lugar llamado escuela. En la sociedad de la información y de la diversidad*. Barcelona: Ariel.
- MASNOU, F. (1991). *Educació per a la convivència*. Vic: Eumo Editorial.
- MEIRIEU, P. (2004). *Referents per a un món sense referents*. Barcelona: Rosa Sensat.
- MINISTERIO DE EDUCACIÓN Y CIENCIA. Instituto Superior de Formación del Profesorado (2006). *La convivencia en las aulas. Problemas y soluciones*. Madrid: Secretaría General Técnica.
- MONJAS, I. (1996). Programa de enseñanza de habilidades de integración social (PEHIS). Para niños y niñas en edad escolar. Madrid: CEPE, S.L.
- MONJAS, I; AVILÉS, J.M. (2004). Programa de sensibilización contra el maltrato escolar entre iguales. La familia ante el maltrato entre iguales. Colegas, amig@s y compañeros. Junta de Castilla y León.
- MONTÓN SALES, M. J. (2003). *La integració de l'alumnat immigrant al centre escolar*. Barcelona: Graó.
- MUNNÉ, M. (2006). *Els 10 principis de la cultura de mediació*. Barcelona: Graó
- OLIVERES, A. (2004). *Contra la fam i la guerra*. Barcelona: Angle.
- OLWEUS, D. (2004). *Conductas de acoso y amenazas entre escolares*. Madrid: Morata.
- ORTEGA, R. (coord.) (2000). *Educación para prevenir la violencia*. Madrid: A. Machado Libros, S.A.
- ORTEGA, R.; MORA, J.A. (2000). *Violencia escolar. Mito o realidad*. Sevilla: Mergablum.
- ORTEGA, R; DEL REY, R. (2003). *La violencia escolar*. Barcelona: Graó.

- PADRÓS, M.; RUBIO, L.; MARTÍN, X.; PUIG, J.M.; TRILLA, J. (2002). *A mida. Materials d'educació en valors per a fer de tutor/a a l'ESO* (CD-ROM). Barcelona: Fundació Jaume Bofill i GREM (Universitat de Barcelona).
- PALOU, S. (2004). *Sentir y crecer. El crecimiento emocional*. Barcelona: Graó.
- PLATAFORMA DE ORGANIZACIONES DE INFANCIA (2003). *Manual formativo sobre promoción de la no violencia entre niños, niñas y adolescentes*. Col·l. «El niño en Europa». Vol. I y II. Madrid: Plataforma de organizaciones de infancia.
- PÉREZ, A. (2004). *Educar para humanizar*. Madrid: Narcea.
- Perspectiva Escolar*, núm. 256 (2001). «Les emocions en l'educació. Una renovació emergent». Barcelona: Associació de Mestres Rosa Sensat.
- Perspectiva Escolar*, núm. 262 (2002). «Mediar és educar». Barcelona: Associació de Mestres Rosa Sensat.
- PUIG, J.M. et al. (1997). *Com fomentar la participació a l'escola. Propostes d'activitats*. Barcelona: Graó.
- PUIG, J.M. (1999). *Feina d'educar. Relats sobre el dia a dia d'una escola*. Barcelona: Edicions 62.
- PUIG, J.M. (2000). *Educar a la secundària*. Vic: Eumo Editorial.
- PUIG, J.M.; PAYÀ, M.; MARTÍNEZ, M.; BUXARRAIS, M.R.; TRILLA, J.; MARTÍN, X. (1997-2000). *Educació en valors. Crèdits variables i crèdits de tutoria*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.
- REIG, D.; GRASA, R. (1998-2001). *Quaderns LINGUAPAX*. «Vivim en un sol món». «Els drets de la terra». «Conviure amb els altres». «El restaurant del món». «Imatges i estereotips». «Quan viatjar no és un plaer». Barcelona: Centre Unesco de Catalunya.
- Revista Interuniversitaria de Formación del Profesorado*, núm. 41 (2001). «Violencia en las aulas».
- Revista Interuniversitaria de Formación del Profesorado*, núm. 44 (2002). «Violencia y convivencia escolar».
- ROVIRA, B. (2004). *Maternitats*. Barcelona: Graó.
- ROVIRA, M. (2000). *El tractament de l'agressivitat als centres educatius: proposta d'acció tutorial*. Col·lecció «Quaderns per a la Coeducació», núm. 15. Barcelona: ICE de la Universitat Autònoma de Barcelona.
- Ros, E. (2005). «*De bon rotllo*». Barcelona: Uranda.
- SAIZ, M.; LÓPEZ, A.; SALVAT, M.; CORNUDELLA, M. (1999). *Viure els valors a l'escola (3-12 anys). Solidaritat, diàleg, tolerància, alegria*. Barcelona: Federació Catalana de Voluntariat Social.
- SÁNCHEZ BLANCO, C. (2006). *Violencia física y construcción de identidades. Propuesta de reflexión crítica para las escuelas infantiles*. Barcelona: Graó.
- SASTRE, G.; MORENO, M. (2002). *Resolución de conflictos y aprendizaje emocional*. Barcelona: Gedisa.

- SEGURA, M. (2005). *Enseñar a convivir no es tan difícil. Para quienes no saben qué hacer con sus hijos o con sus alumnos*. Bilbao: Desclée de Brouwer.
- SEGURA, M. (2002). *Ser persona y relacionarse. Habilidades cognitivas y sociales, y crecimiento moral*. Madrid: Narcea, S.A.
- SEGURA, M.; ARCAS, M. (2003). *Emociones y sentimientos: ¿Cómo educarlos?* Madrid: Narcea, S.A.
- SEGURA, M.; ARCAS, M. (2004). *Relacionarnos bien. Programa de Competencia Social para niños y niñas de 4 a 12 años*. Madrid: Narcea, S.A.
- SERRANO, A.; IBORRA, I. (2005). *Violencia entre compañeros en la escuela*. Madrid: Centro Reina Sofía para el estudio de la Violencia.
- SERRANO, A. (2006). *Acoso y violencia en la escuela*. Barcelona: Ariel.
- SERRANO, S. (1999). *Comprende la comunicació*. Barcelona: Proa.
- SMITH, P.; PEPLER, D.; RIGBY, K. (2005). *Bullying in schools. How successful can interventions be?* Londres: Cambridge University Press.
- SULLIVAN, K; CLEARY, M.; SULLIVAN, G. (2005). *Bullying en la enseñanza secundaria. El acoso escolar cómo se presenta y cómo afrontarlo*. Barcelona: Ediciones CEAC.
- TERRICABRAS, J.M. (2002). *I a tu, què t'importa? Els valors. La tria personal i l'interès col·lectiu*. Barcelona: La Campana.
- TONUCCI, F. (2004). *Quan els infants diuen prou!* Barcelona: Graó.
- TORRALBA, F (2006). *L'art de saber escoltar*. Lleida: Pagès editors, S.L.
- TORREGO, J.C. (coord.) (2006). *Modelo integrado de mejora de la convivencia*. Barcelona: Graó.
- VYGOTSKI, L.S. (1982). *La imaginación y el arte en la infancia*. Madrid: Akal.
- VINYAMATA, E. (coord.) (2003). *Aprender del conflicto. Conflictología y educación*. Barcelona: Graó.
- VIÑAS, J. (2004). *Conflictos en los centros educativos. Cultura organizativa y mediación para la convivencia*. Barcelona: Graó.
- VOORS, W. (2005). *Bullying. El acoso escolar*. Barcelona: Ediciones Oniro, S.A.
- WARHAM, S.M. (2002). *Educación primaria y negociación del poder*. Barcelona: Gedisa.
- ZABALA, M. (2006). *Jocs en família*. Barcelona: Graó.

Llicències d'estudis

La Subdirecció General de Formació Permanent i Recursos Pedagògics elabora un recull amb els resums dels projectes que els autors han confeccionat, per tal de donar a conèixer a la comunitat educativa les recerques i estudis que duen a terme aquests docents. També publica en suport electrònic el contingut íntegre de totes les llicències <<http://www.xtec.net/formacio/licencies/index.htm>> per tal de posar a l'abast dels centres aquelles propostes i materials que els puguin fer servei.

Confiam que la relació dels treballs que us presentem en aquest petit recull –de caràcter teòric els uns i més pràctic els altres– contribuirà eficaçment a l'actualització científica i didàctica dels docents, alhora que proporcionarà elements de reflexió i instruments per a millorar l'eficàcia en l'exercici de la docència i, més concretament, la convivència en els centres docents de Catalunya.

ARENY CIRILO, M.D. (2001). *La institució escolar davant el fet multicultural. El clima escolar pot afavorir l'aprenentatge de la convivència?*

ARTÉS SALAS, C. (2004). *Estratègies d'intervenció pedagògica per a la prevenció de la conflictivitat a l'aula (ESO)*.

BOFILL MALAGARRIGA, E. (2000). *L'educació en valors i els eixos transversals des de l'àrea de llengua i literatura. Elaboració de material didàctic*.

BOIX CASES, C. (2005). *Treballem les emocions a l'escola*.

BOQUÉ TORREMORELL, M.C. (2000). *Mediació i elaboració interpersonal dels conflictes, un repte del present*.

CAMPOS SERRA, I. (2003). *Mètode multimèdia de flauta dolça i repertori de música i cant*.

CARPENA CASAJUANA, A. (1998). *Habilitats socials i educació en valors des de l'acció tutorial*.

CARRERAS DE CABRERA, J.; FERNÁNDEZ POU, M. (2000). *L'escriptura del jo. Una proposta d'educació intercultural i tractament de la diversitat per a l'ESO*.

CISCART BEÀ, C. (2002). *Les tecnologies de la informació i la comunicació: un recurs per informar, detectar, intercanviar, dialogar sobre els valors, la resolució de conflictes, la mediació en l'àmbit de la comunitat educativa*.

COLLELL CARALT, J. (coord.) (2003). *La convivència als centres: elements per a la intervenció preventiva de la violència entre iguals a l'escola*.

COMAS ARBÓS, A. (2007). *Estratègies per a la millora del clima de l'aula*.

DANTÍ VILALTA, F. (2000). *Comunicació i mediació: per a la convivència als instituts d'educació secundària*.

DE PAGÈS BERGÉS, E. (2001). *La ment zàpping. La manca d'atenció i de concentració a l'ESO en l'àrea de ciències socials: estudi de la situació i proposta d'intervenció en educació emocional*.

- DE PUIG OLIVER, I. (1997). *Elaboració i experimentació de tres crèdits d'ètica*.
- ESCOBAR RUIZ, M.C. (2000). *Participació de l'EAP en la implementació d'un programa per a la convivència en un centre de secundària. Desaprendre la indefensió i aprendre la resolució pactada dels conflictes*.
- ESTURGO DEU, M.E. (2005). *Les conductes disruptives a l'aula*.
- FERRER BARBANY, N. (2004). *La mediació: una eina per a la convivència*.
- GÓMEZ LLOBREGAT, M. (2007). *Socialització dels sentiments i emocions d'afecte i ira de les nenes i els nens de l'educació infantil*.
- GÓMEZ PÉREZ, M. (1997). *Contribucions i aplicació del pensament crític a l'educació en valors*.
- LARREY IZQUIERDO, E. (1994). *Escola i mitjans de comunicació de masses: del conflicte a la reconciliació*.
- LINO VARELA, E. (2005). *La integració dels nousvinguts. Estratègies per afavorir la convivència als centres*.
- LLACH VILA, D. (2001). *Intervenció en els trastorns de conducta. Fem diana als comportaments antisocials a l'ESO*.
- LLOP CAMPANALES, F. (2002). *Implementació de la mediació a l'IES de Sentmenat*.
- LÓPEZ GONZÁLEZ, L. (2003). *Tècniques de relaxació a l'aula: bases i propostes d'un programa de conscienciació corporal que millori el rendiment escolar i faciliti l'educació emocional*.
- MONFERRER BALLESTER, I. (2003). *Fem un centre sostenible, saludable i solidari*.
- MONTANER LACALLE, P. (2007). *Competències bàsiques i educació per a la ciutadania*.
- MORENO OLIVER, F. X. (2002). *Els problemes de comportament en el context escolar: causes i models d'intervenció a l'educació secundària obligatòria. Estudi psicopedagògic*.
- OTÓN CATALÁN, J. (2004). *Educació en valors i ciències socials: la proposta ètica de Simone Weil per a una Europa en crisi (1909-1943)*.
- PALOU VICENS, S. (2002). *L'educació emocional, una eina per a la convivència en educació infantil (0-6). Una responsabilitat compartida amb les famílies*.
- PÉREZ VIÑAS, A. (2002). *Anàlisi de les estratègies d'aplicació d'un programa de competència social dirigit a millorar la convivència escolar i fomentar la cultura de mediació en contextos de baix nivell sociocultural*.
- QUERA COLOMINA, P. (1998). *L'educació en valors: un projecte de centre i aula*.
- RICO SERRA, M. (2006). *La millora de l'autoestima, les habilitats socials i la salut corporal a través del bloc de continguts «control i consciència corporal» en l'educació primària*.

REÑÉ CAMÍ, J. (2006). *Programa d'educació emocional en llengua anglesa a primària*.

RODET IRAOLA, A. (2001). *La violència a debat: propostes per al diàleg i la resolució no violenta de conflictes*.

RODÓN BORRÁS, A. (2001). *Un centre d'ensenyament per a la comprensió*.

ROMERO CORTÉS, J. L. (1998). *La importància de la convivència en una societat multicultural*.

SOLER PRATS, J. M. (2002). *La relació família-escola al nostre entorn. Anàlisi de la realitat actual i recull de possibles propostes. El paper de l'assessor*.

TOMÉ GONZÁLEZ, A. (1994). *Estratègies d'intervenció en coeducació a l'ensenyament secundari. Aplicació i avaluació d'un pla d'acció positiva*.

VIÑAS CIRERA, J. (2003). *Elements organitzatius favorables a la implementació de la cultura de la mediació i la resolució pacífica de conflictes als centres educatius*.

Pàgines web

ACORD, S.C. (SERVEI DE MEDIACIÓ I GESTIÓ DE CONFLICTES)

<http://www.solomediacion.com/portal.asp>

ACR (ASSOCIATION FOR CONFLICT RESOLUTION)

<http://www.acrnet.org>

AIEEF (ASOCIACIÓN INTERDISCIPLINARIA ESPAÑOLA DE ESTUDIOS DE LA FAMILIA)

<http://www.aieef.org>

AMELY (ASSOCIATION DE MÉDIATEURS DE LYON)

<http://web.ifrance.com>

ACDMA (ASSOCIACIÓ CATALANA PER AL DESENVOLUPAMENT DE LA MEDIACIÓ I L'ARBITRATGE)

<http://www.acdma.org>

ARREGLEM-HO (GRUP DE TREBALL EN MEDIACIÓ I TRANSFORMACIÓ DE CONFLICTES)

<http://www.rosasensat.org>

ASOCIACIÓN RESPUESTA

<http://www.respuestaparalapaz.org.ar>

CENTRE PAU I TREVA

<http://www.peretarres.org/pautreva>

CONVIVÈNCIA I COMPETÈNCIA SOCIAL

<http://www.xtec.cat/~cnoto/compe.htm>

EMU PROMOTING SCHOOL PROJECT

<http://www.cain.ulst.ac.uk/emu>

FORUM MUNDIAL DE MEDIACIÓ

<http://www.mediate.com/world>

GERNIKA GOGORATUZ

<http://www.gernikagogoratuz.org>

IPRA (INTERNATIONAL PEACE RESEARCH ASSOCIATION)

<http://www.ipra.org>

MEDIANDO

<http://www.geocities.com/~suarez>

MOVILIZACIÓN EDUCATIVA

<http://www.joseantoniomarina.net>

RESOLVING CONFLICT CREATIVELY PROGRAM NATIONAL CENTER

<http://www.esrnational.org/home.htm>

TEATRACCIÓ

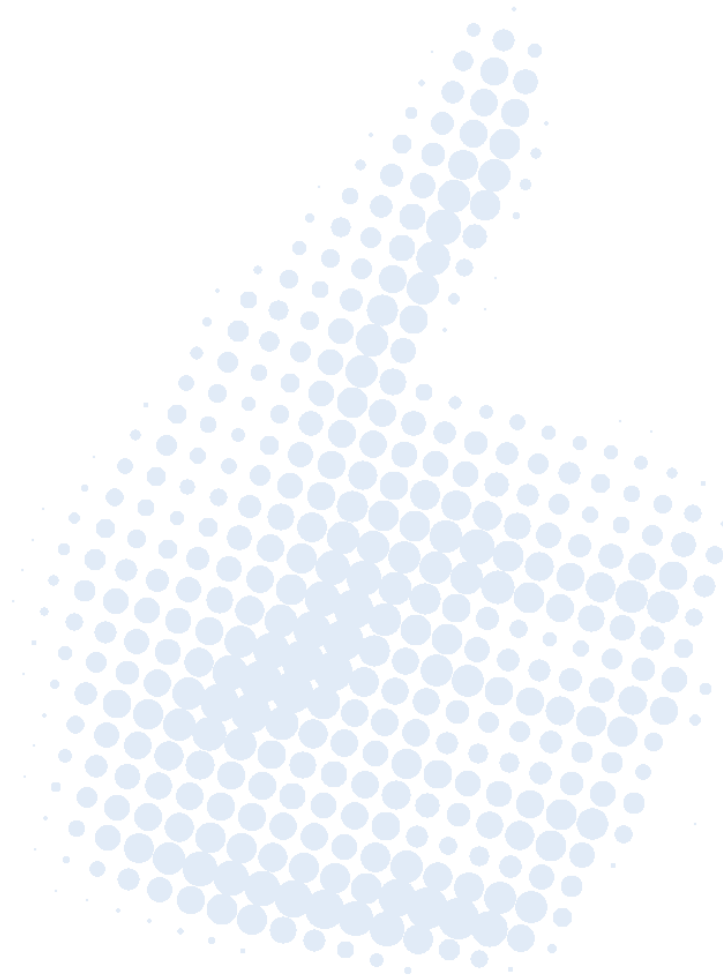
<http://www.teatraccio.com>

TEATRE EN L'EDUCACIÓ

<http://www.acgranollers.com>

UNESCO-EDUCATION FOR A CULTURE OF PEACE DEPARTMENT

<http://www.unesco.org/cpp>

Material audiovisual

El Departament d'Educació enregistra en suport audiovisual experiències i bones pràctiques realitzades als centres docents. Seguidament en presentem un recull que fa referència explícita a l'àmbit de la convivència. A la pàgina web [<http://www.xtec.cat/videoteca/series/convivenciaimediacio>](http://www.xtec.cat/videoteca/series/convivenciaimediacio) es pot consultar la col·lecció de vídeos didàctics.

Aprendre a pensar

Escola El Puig (Esparreguera)

Solidaritat i responsabilitat

Escola Joan Pelegrí (Barcelona) - CEIP Isidre Martí (Esplugues de Llobregat)

Interculturalitat

CEIP La Roda (Terrassa)

La Machine va a l'escola

CEIP Sant Roc (Olot)

Showpeace

La sèrie Showpeace, produïda pel National Film Board del Canadà, està pensada per a provocar el debat entre els alumnes i fer-los explorar formes no violentes i no agressives per a resoldre els conflictes que se'ls presentin a l'escola, a casa, a la feina i a la vida en general.

Es tracta d'una sèrie d'animacions mudes que presenten situacions i personatges en què és molt fàcil d'identificar-se amb els protagonistes. Les històries plantegen les situacions de manera que els espectadors puguin treure'n les seves conclusions.

Aquestes cintes són una eina d'eficàcia provada per a potenciar les habilitats socials en la resolució de conflictes, la detecció de problemes i la potenciació de la figura del mediador/a.

La sèrie consta de quatre capítols:

- «Bully Dance / Joc d'abusos»

Presenta el conflicte d'assetjament i victimització.

La dansa dels abusos. Aquest títol, provocador i polivalent, explora la violència entre els joves i les pressions exercides per les persones que assetgen i agredeixen els seus companys.

Els objectius principals d'aquest títol són l'anàlisi del comportament de les persones que discriminen, terroritzen o maltracten els companys, les pressions de grup contra els més dèbils i situacions similars que pertorben el funcionament dels grups.

De la cinta es desprèn que la persona maltractadora sol ser una persona maltractada que ha de solucionar els seus propis problemes.

- «Dinner for two / Sopar per a dos»

Aquesta animació de vuit minuts presenta dos animals que lluiten pel seu territori. El conflicte augmenta fins a arribar a la confrontació violenta. Segons els autors, està pensat per a nens i nenes de 2 a 12 anys.

De tota manera, el tema que planteja es pot extrapolar als conflictes entre persones adultes, nacions o grups socials, ja que parteix d'un conflicte de domini territorial. És per això que el seu ús pot ser aconsellable per a alumnes de secundària i també per a adults.

De «Dinner for two» també se'n poden treure conclusions de tipus ecològic. Un dels eixos fonamentals del vídeo és que molts conflictes arriben a un carreró sense sortida i que cal aprendre a resoldre'ls de bon començament.

Una granota que observa l'enfrontament entre dos camaleons es transforma en mediadora. L'humor, la vivacitat, la provocació són eines que utilitza el vídeo per a presentar la situació i demostrar que en les situacions més caòtiques es poden trobar vies per a la reconciliació i per a la solució justa de les diferències.

Aquest títol rebé el premi UNICEF a Berlín el 1997.

- «When the Dust Settles / Quan tot s'embolica»

Aquesta història presenta en clau honorífica i provocadora el caos que creen els conflictes. Al mateix temps proporciona eines i camins per a l'entesa i la reconciliació.

El vent de la plana no és el culpable de la pols que tot ho embruta; són dues marmotes veïnes que no s'avenen i acabaran destruint els seus caus. La cinta mostra que abans que tot no es trenqui és possible la reconciliació.

- «Elbow Room / L'habitació atapeïda»

Una habitació atapeïda, en la qual les persones tenen poc espai, provoca reaccions d'agressivitat i de conflicte. Quan s'acumulen les tensions, la còlera esclata.

El replegament en un mateix, l'agressivitat contra els companys i les vies de reconciliació són els aspectes fonamentals d'aquest títol.

Programa de convivència i mediació escolar d'educació infantil i primària

El Programa de convivència i mediació escolar d'educació infantil i primària consta de cinc apartats:

1. Educació emocional
2. Educació en valors i per a la pau
3. Aprendre a pensar (Filosofia a l'escola)
4. Competència social
5. Cultura de mediació per a la resolució positiva dels conflictes

Tots cinc són complementaris i poden enriquir-se mútuament. Els presentem en un DVD (adjunt a la carpeta) en aquest ordre. Els tres primers es poden aplicar des dels primers cursos d'educació infantil. Els de competència social i mediació són més adequats per als cicles mitjà i superior d'educació primària.

1. Complicitats i diàlegs per a un clima escolar de convivència

CEIP Estel - Guinardó (Barcelona)

2. Solidaritat i responsabilitat

Escola Joan Pelegrí (Barcelona) – CEIP Isidre Martí (Esplugues de Llobregat)

3. Filosofia 3-18

CEIP Pau Vila (Esparreguera) – CEIP El Puig (Esparreguera) – Ateneu Igualadí (Igualada)

4. Programa de competència social

CEIP L'Estació (Sant Feliu de Guíxols) – CEIP L'Amistat (Figueres)

5. Relacions interpersonals, mediació i resolució de conflictes

CEIP Escola Patronat Domènech (Barcelona)